

Rob van het Groenewoud

Bij de kwartierstaat van Rebekka Brilleslijper¹

Lin Jaldati, pseudoniem van Rebekka Brilleslijper, g. Amsterdam 13.12.1912 / o. Berlijn 31.08.1988, is vooral bekend geworden als zangeres van Jiddische liederen. Vanaf haar veertiende werkt ze als naaister, in haar vrije tijd neemt ze dansles. In 1930 danst zij bij het Nederlands Ballet en in 1934 werkt zij aan enkele grote revues mee. In de door Joodse immigranten uit Oost-Europa opgerichte culturele vereniging Sch.Ans-ki leert zij veel jiddische liederen kennen. Vanaf 1938 treedt zij als solozangeres en -danseres op met de pianist Eberhard Rebling. In 1942 moet zij onderduiken. In 1944 wordt zij echter verraden en met haar zuster Jannie in Bergen-Belsen geïnterneerd, waar zij ook Anne Frank gekend heeft. Als een van de weinigen uit haar familie overleeft ze de shoah. Na de oorlog zet zij haar carrière voort met haar man Eberhard Rebling. In 1952 vestigt het gezin zich in de DDR waar Eberhard rector aan het conservatorium wordt. Samen met hun dochter Jalda ondernemen ze tournees met Anne Frank-avonden door Europa, de Verenigde Staten en Azië. De meeste jiddische liederen, die Rebling op de piano begeleidt, zijn ontstaan in concentratiekampen. Lin Jaldati praat het liederenprogramma bijeen met ervaringen uit haar onderduiktijd in Nederland en haar verblijf in Auschwitz en Bergen Belsen. Vanaf 1982 werkt ook Kathinka, de oudste van hun twee dochters, mee aan het programma. Zij speelt viool. In 1985 voeren ze het programma voor het eerst in Nederland op. 'Dat was zo'n succes dat we het in dat jaar nog twee keer hebben opgevoerd, op Bevrijdingsdag en op Annes geboortedag. Dat laatste optreden viel samen met de opening van een grote tentoonstelling over Anne Frank in de Westerkerk. De ontmoeting met koningin Beatrix na afloop was een hoogtepunt voor ons', zei Rebling vijf jaar geleden in een interview.

¹ De Duitse musicoloog Eberhard Rebling is zaterdagochtend 2 augustus 2008 op 96-jarige leeftijd overleden in het ziekenhuis van Königs-Wusterhausen. Rebling studeerde muziekge-schiedenis in Berlijn en vluchtte in de jaren '30 als antifascistisch musicoloog en kunstenaar uit nazi-Duitsland naar Nederland. Hij was voor en na de oorlog een bekende figuur in de Nederlandse muziekwereld en leids-figuur in het kunstenaarsverzet. Hij trouwde met de Nederlandse zangeres **Lin Jaldati**, die zich door hem op de piano liet begeleiden bij het zingen van jiddische liederen. Samen redden ze tientallen joden door ze te laten onderduiken in hun huis in het Gooise Huizen. Hiervoor ontving hij onlangs de Yad Vashem Medaille.

IV/8 Joseph Abraham BRILLESLIJPER werkman * Amsterdam 31.08.1816 o. Amsterdam 25.05.1899	IV/9 Annaatje Jacob FRIESSER werkster * Amsterdam 03.11.1819 o. Amsterdam 30.09.1870	IV/10 Ruben VOET koekenbakker * Amsterdam 16-10-1843 o. Den Haag 07.01.1925	IV/11 Elisabeth de SWARTE --- * Amsterdam 17.02.1843 o. Amsterdam 29.05.1906	IV/12 Isaac Tobias GERRITSE venter * Amsterdam 01.03.1831 o. Amsterdam 01.01.1914	IV/13 Judith Jacob KORPER ventster * Amsterdam 04.03.1829 o. Amsterdam 09.06.1900	IV/14 Hartog Mozes LOOTSTEEN kruier * Amsterdam 09.10.1825 o. ??? na 1889	IV/15 Ester Sander WALG werkster * Amsterdam 06.10.1825 o. Amsterdam 29.05.1889
∞ Amsterdam 12.01.1842		∞ Amsterdam 14.12.1864		∞ Amsterdam 20.06.1855		∞ Amsterdam 10.10.1849	
III/4 Jacob BRILLESLIJPER kruier, koopman in fruit * Amsterdam 16.09.1865 o. Amsterdam 18.12.1925		III/5 Rebekka VOET --- * Amsterdam 08.02.1867 o. Amsterdam 06.05.1892		III/6 Jacob GERRITSE werkman, winkelier * Amsterdam 19.08.1858 o. Amsterdam 27.12.1934		III/7 Marianne LOOTSTEEN --- * Amsterdam 22.05.1858 o. Amsterdam 23.12.1916	
∞ Amsterdam 26.11.1884				∞ (1) Amsterdam 10.11.1880			
II/2 Joseph BRILLESLIJPER koopman in fruit * Amsterdam 26.02.1891 o. Auschwitz 06.09.1944				II/3 Fijtje GERRITSE --- * Amsterdam 14.01.1891 o. Auschwitz 02.09.1944			
∞ Amsterdam 01.05.1912							
I/1 Rebekka BRILLESLIJPER (Lin Jaldati) confectienaaister, danseres, zangeres * Amsterdam 13.12.1912 o. Berlijn 31.08.1988							
[RG]							